RADU F. ALEXANDRU

LABIRINT

Câştigătoare a concursului UNITER
Cea mai bună piesă românească a anului 2010

Selecția finală a Concursului a mai inclus piesele:

Trei persoane îmbrăcate în galben
şi cu pălării negre de Ioana Gavrilovici

Frați de cruce de Liviu Lucaci

Moartea ca experiență de viață
de Marilena Dumitrescu

Aici, acolo de Mihai Ignat

Regii meduzelor de Cornel George Popa

Concursul, Premiul şi editarea volumului se desfăşoară
sub egida şi cu sprijinul CASEI REGALE A ROMÂNIEI

Sponsor: REGINA MARIA
REȚEAUA PRIVATĂ DE SĂNĂTATE

UNITEXT
EDITURĂ A UNITER

Coperta: DAN STANCIU
Redactor: ELENA POPESCU

ISBN: 978-973-8129-48-1

Colecția **PIESE NOI**
Seria **DRAMATURGI ROMÂNI**

RADU F. ALEXANDRU

TEATRU

LABIRINT

Editura UNITEXT
Bucureşti, 2011

Pentru
Deborah

Personaje:

Povestitor
Giulia
Dan
Dana
Cristian
Reporter

”Nu există om destul de inteligent încât să-şi dea seama de tot răul pe care-l face”

1.

IMAGINI FILMATE

(Camera se substituie privirii Povestitorului, este unghiul subiectiv al privirii acestuia. Este extrem de important să i se inducă spectatorului senzația clară că imaginile proiectate pe ecran sunt înregistrate, sincron cu el, pe retina Povestitorului şi nu de obiectivul unei camere de filmare. Clipitul ochilor, respirația, o tuse rebelă, apelurile unui telefon mobil şi un schimb monosilabic de replici, etc, sunt câteva din elementele care pot da o notă cât mai palpabilă senzației de viu, de natural.)

POVESTITOR: Albena, Bulgaria. Eram deja de câteva zile, în fiecare dimineață îmi spuneam că e ziua cea mai bună să mă reped până la Balcic, unde, în urmă cu mulți ani, tatăl meu

a făcut armata. Un ”pelerinaj” pe care nu-l puteam rata şi, totuşi, de fiecare dată, în ultima clipă intervenea câte un fleac şi… Am fost la Balcic: gust amar, promiscuitate şi indiferență. Când m-am întors, m-am oprit în barul hotelului: o cafea bună, un coniac, o țigară de foi – aveam sentimentul că le merit. Un domn s-a apropiat de mine şi, extrem de amabil, m-a întrebat dacă sunt ”scriitorul” pe care l-a văzut, nu de mult, într-o emisiune culturală. I-am răspuns afirmativ. Era cu câțiva prieteni, oameni agreabili s-a grăbit să mă asigure, şi mă invitau să schimbăm seara o vorbă, la un pahar. Am acceptat…

Plaja; câteva scaune adunate în jurul unei mese, o frapieră pregătită pentru o noapte mai lungă. Patru prieteni, fiecare venit singur de la Bucureşti, dornici să petreacă un week-end împreună şi să-şi reamintească timpul care a fost cândva *viața lor*... Nu rețin să-mi fi spus a cui a fost ideea să mă invite alături de ei, dar erau gata să-mi spună *povestea lor* dacă le promiteam că am s-o scriu… Cum să promit aşa ceva?! Şi, presupunând că aş fi fost dispus s-o fac, de unde să ştiu dacă ei se vor recunoaşte în ceea ce eu credeam că este

povestea lor şi nu-mi vor reproşa că nu mi-am ținut cuvântul?
S-a întunecat; nu mai auzeam decât vocile unor oameni ale căror chipuri deveneau tot mai imperceptibile. La sfârşit, le-am mărturisit că *eu* i-am ascultat cu tot interesul, dar mă îndoiam că vor fi mulți care să creadă în autenticitatea poveştii mele. Cristian mi-a spus că nu trebuie să-mi fac griji, încă din antichitate se ştie că: *”Rostul poetului nu este de a povesti lucruri întâmplate cu adevărat, ci de a povesti ceea ce s-ar putea întâmpla”*.
I-am dat dreptate.
În fond, ce ne place nouă mai mult decât o poveste bună de dragoste?…

2.

GIULIA: Nu!

DAN: Cu mine vorbeşti?

GIULIA: Nu!

DAN: Te-am întrebat ceva? Nu mai poate sta omu singur la o vorbă, să-şi mai pună o întrebare … ?

GIULIA: Cin te-opreşte, frate? Doar c-am prins şi eu din zbor întrebarea ta şi-ți spun: nu!

DAN: ”Nu”, ce?

GIULIA: ”Nu - ci, nu - ce, nu - cică, nu - tela!” Fata nu-i de măritat! Nici cu tine, nici c-un altu…

DAN: Brad Pitt!

GIULIA: Mama lui Brad Pitt! Hai, subiect închis!

DAN: N-apuc să deschid gura şi tu închei discuția?

GIULIA: Discuția asta, da.

DAN: Îi punem punct când nici unul dintre noi nu mai are nimic de spus.

GIULIA: Păi, tocmai asta şi zic: nu mai avem nimic de spus… Hei, ce-i moaca asta, nu ți-am spus c-am sida?!

DAN: … Ok. Vorbim altă dată.

GIULIA: Nu despre asta!
DAN: Ai un fix!
GIULIA: O opțiune…
DAN: Nu mi-ai spus un cuvânt până acum.
GIULIA: Nu ți-am spus o mulțime de lucruri.
DAN: Dă-i drumul.
GIULIA:La timpul lor.
DAN:Ce nu merge?
GIULIA:Nu mă plâng …
DAN:Ți-e bine?
GIULIA:Super!
DAN:Mă iubeşti?
GIULIA:Care-i problema? Ți se pare o chestie atât de cool că m-ai cerut de nevastă, c-ar trebui să cad pe spate?... De fapt, nici nu m-ai cerut, vorbeai şi tu acolo… de unul singur! *(Îl imită, bodogănind)* ”Păi, atunci, poate ar trebui şi să ne căsătorim.”...

(Dan face eroarea să-şi închipuie că este vorba de o chestiune de ”etichetă”, că felul în care a procedat a făcut-o pe Giulia să dea răspunsul pe care i l-a dat.)

DAN *(”sobru, plin de morgă”)*: Domnişoară, dați-mi voie, în virtutea sentimentelor de adânc respect şi de dragoste adâncă pe care vi le port, să vă cer mâna şi să vă rog să acceptați să fiți soția mea.

GIULIA *(se uită atentă la el, parcă nu-l distinge foarte clar):* …Vreți să veniți puțin mai aproape? … *(Dan se apropie; îl examinează "mioapă")* … Da, da… Semănați bine cu ăl de-a fost la mine acum vreo două minute, a băgat cam aceleaşi texte şi l-am trimis la plimbare. Dacă ați fi auzit şi ați fi înțeles ş-o iotă, nu v-ați mai fi bătut gura de pomană… La ce-i nevoie de circul ăsta?!

DAN: Sigur eşti însărcinată?

GIULIA: Hai, du-te dracu! Sunt frântă, vreau să mă culc!

(Dan încearcă să se apropie de ea. Giulia se retrage.)

GIULIA: Te rog foarte mult …

(Dan o cuprinde în brațe.
Giulia se zbate, îl loveşte.
Dan o îmbrățişează şi, în felul ăsta, o imobilizează.
Giulia încearcă să scape; mişcările devin însă mai puțin violente; renunță; o auzim plângând în îmbrățişarea lui Dan.)

DAN: Iartă-mă … *(Îi cuprinde Giuliei capul în palme şi, peste împotrivirea ei, o acoperă cu sărutări. Se aşează, păstrând-o în brațe.)* Nu

te-am întrebat şi nu mi-ai spus nimic! O să te vadă un doctor şi o să ne spună ce-i de făcut.

GIULIA *(încearcă să se liniştească; reuşeşte să zâmbească; îl sărută pe obraz; Dan vrea să o sărute pe gură, Giulia se retrage.)*: Un doctor bun …

DAN: Cel mai bun!

GIULIA *(se teme de o neînțelegere)*: … ca să…?

DAN: Urmărească sarcina...

GIULIA *(Se desprinde iritată din brațele lui.)*

DAN: Te măriți sau nu e o chestiune care te priveşte în primul rând pe tine…

GIULIA: Aşa cred şi eu.

DAN: … asupra vieții copilului însă trebuie să decidem împreună.

GIULIA: Îl facem sau nu-l facem, nu?!…

DAN: Nu mi-ai mai vorbit pe tonul ăsta… Nu-l accept.

GIULIA: Foarte bine. Ne mulțumim cu ce-a fost şi ne vedem fiecare de treburile noastre.

DAN: Ne despărțim! De fapt, asta vrei, nu?!

GIULIA: Poate fi soluția.

DAN: Spune-o, dragă, atunci măcar limpede: ”Vreau să-i punem punct şi am nevoie de-un motiv”…

GIULIA: Când vreau ceva, o spun direct. Nu plimb limba-n gură…

DAN: Pentru mine, crimă sau chiuretaj e acelaşi lucru… S-a întâmplat de câteva ori ca fete cu care mă culcasem să rămână însărcinate. Nu-mi imaginam altă soluție decât chiuretajul şi l-am acceptat ca pe ceva normal… Am avut o prietenă, în ultimul an la medicină. Făceau practica într-un spital şi m-a întrebat dacă nu vreau să vin şi eu o dată. Era o nebunie, de asta am acceptat. A doua zi, mi-am pus şi eu un halat alb şi am trecut cu mediciniştii prin vreo două săli: varice, o apendicită parcă... Naşterea a fost ultima. Au fost nişte probleme, totul dura parcă prea mult, într-un final, la câteva clipe bune după ce au scos fătul, s-a auzit primul lui țipăt. Mi s-a înfipt în creier. Azi, după ani, îl aud ca şi cum ar fi țâşnit în urmă cu o fracțiune de secundă. Un țipăt de victorie!… Singurul țipăt de victorie pe care l-am auzit în viața mea…

GIULIA: Asul în computere! Poet, preot sau, cel mai bine, mamoş comunal trebuia să te faci… Eu nu mi-am tras-o încă cu nici un medicinist şi n-am avut parte de spectacolele pe care ți le oferea gagica ta, dar pot să-ți

spun că port şi eu un urlet în cap, de-o cu totul altă factură!…

DAN: Despre ce vorbeşti?

GIULIA: Mie să nu-mi ții lecții şi mă laşi cu vrăjelile tale! Nu mă mărit şi, pentru că iubesc copiii cel puțin ca tine, n-am să fac porcăria s-aduc unul pe lume, să crească fără tată.

DAN: Suntem împreună de mai bine de un an şi aflu dintr-o dată lucruri despre care nu accepți să schimbăm un cuvânt… N-am să ştiu niciodată ce e în sufletul tău?

GIULIA: Ți-ai luat locul în inima mea… În vaginul meu. Eşti primul bărbat din viața mea! Ce mai vrei?!

DAN: …Să te cunosc…

GIULIA: Pe tine te cunoşti?

DAN: … să ştiu că nu-mi ascunzi nimic…

GIULIA: Te-am întrebat ceva…

DAN: … şi, mai important ca toate, să mă iubeşti.

GIULIA: Am să-ți ascund… Intenționat sau nu… Nu-mi dau viața pe mâna nimănui.

DAN: … De cine ți-e frică?… Cine a putut să-ți facă atât de mult rău?

GIULIA *(şoaptă; după o tăcere extrem de lungă; fără lacrimi, fără vaiet; simplu)*: … Viața.

DAN: Sunt primul bărbat din viața ta şi până…

GIULIA *(țipăt)*: Dan!... *(se stăpâneşte; poate continua; ton îngăduitor)* Dan… ”viață” şi ”sex” nu sunt unul şi acelaşi lucru…

DAN: Bine-nțeles, nu asta am vrut să spun… Ce-a fost?

(Tăcere lungă; schimb intens de privire între cei doi; dacă i-am vedea într-un gros-plan am avea senzația precisă că percepem insistența privirii (aproape rugătoare) a lui Dan şi încercarea de rezistență a Giuliei; probabil că va ceda; revine. Giulia neagă din cap într-un fel care face inutilă orice insistență.)

DAN *(mişcat, dar sigur pe el şi pe tot ce spune; fără urmă de melodramă.)*: … Sunt cuvinte pe care eu nu le ştiu, dar care pot exprima tot ce e mai curat în inima unui om… Imaginează-ți că-ți vorbesc numai cu acele cuvinte… Îți spun cât m-am bucurat când te-am întâlnit… Cum s-a schimbat viața mea de când suntem împreună… Cât de mult te iubesc şi cum pot să te apăr ca ”viața” să nu-ți

mai facă nici un rău…. Giulia, sunt capabil să am grijă de tine şi de copiii noştri.

GIULIA: … Nu, Dan.

DAN: Ai încredere în mine.

GIULIA: Nu de încrederea-n tine… Nu ți-aş face decât rău.

DAN: E o ipoteză. Poate fi confirmată sau, dimpotrivă, infirmată. Dar dacă mă respingi acum, n-ai să ştii niciodată cum arată viața pentru care te-ai născut. Pentru că n-ai să întâlneşti un om care să aibă mai multă nevoie de tine şi să te iubească mai mult decât te iubesc eu.

GIULIA *(sinceră în dificultatea de a înțelege)*: … ”Nevoie de mine”?!

DAN: … M-ai întrebat mai devreme dacă pot să spun că mă cunosc şi nu ți-am răspuns… Tu te cunoşti?

GIULIA: … Nu ți-aş fi spus altfel de răul pe care pot să ți-l fac…

DAN: Asta numai Dumnezeu o ştie!... Dacă asta e menirea ta pe pământ, atunci chiar suntem datori să mergem până la capăt.

3.

CRISTIAN: Să fie-ntr-un ceas bun!
DANA: E tot ce-i de spus?
CRISTIAN: Dacă vrei tu să mai adaugi ceva…
DANA *(îl priveşte sincer amuzată, începe să râdă)*: Tânărul aici de față, *(Semn marțial spre Dan)* fiul nostru! se însoară cu o fătucă de care s-a împiedicat acum câteva luni. Ieri i-a dat vestea cea mare: e însărcinată! şi, după o judecată temeinică de-o clipă, au hotărât să se căsătorească. La Verona, singuri ca doi bieți orfani. *(Lui Dan)* Apropo, fata asta are părinți?
DAN *(relaxat, răbdător, extrem de binevoitor)*: Nu ştii?
DANA: Habar n-am!
DAN: ”Cine sunt ai ei, cu ce se ocupă?” a fost prima întrebare pe care mi-ai pus-o, când v-am spus că vreau să vi-o prezint ...
DANA: Parol?! Nu țin minte…
DAN: Şi aceeaşi întrebare a fost printre primele pe care i le-ai pus Giuliei, când ai dat ochii cu ea!
DANA: Ei, pot să jur …

DAN: Nu e nevoie. Dacă-ți face bine, întreabă-mă de câte ori vrei. Vreau însă să reții că am 26 de ani şi nu sunt un retardat.

DANA: Dragule…

DAN: Ai crezut întotdeauna că menirea ta este să mă conduci până la adânci bătrâneți şi, pentru că te iubesc cât te iubesc, nu ți-am refuzat plăcerea asta. De-acum joaca noastră s-a încheiat.

DANA *(lui Cristian)*: Îți place, nu?…

CRISTIAN: E clar, e convingător...

DANA: Eşti mândru de el?!…

CRISTIAN: De 26 de ani sunt mândru de el.

DANA: Mai mult decât mine?

CRISTIAN: Îl iubim şi suntem la fel de mândri de el.

DANA: Atunci ascultă-mă cu atenție şi gândeşte-te dacă n-ar trebui să mai ai ceva de spus. *(Lui Dan)* Dacă cu 24 de ore înainte să fi luat "măreața" hotărâre, te-aş fi întrebat dacă nu e timpul să-ți faci şi tu o familie, ce mi-ai fi răspuns?

DAN: Că deocamdată nu e una din prioritățile mele.

DANA: Pe parcursul celor câțiva ani, de când ți-ai început viața sexuală, câte dintre fetele cu care te-ai culcat au rămas însărcinate?

DAN: Nici una.

DANA: Giulia e prima care îți spune c-ai tras lozul cel mare şi ai să fii tată?

DAN: Da.

DANA *(lui Cristian)*: 5–10 minute i-au fost suficiente să-l conducă de la ”Nu e una din prioritățile mele” direct la Verona! Am motive să urlu?

DAN: Pe el îl întrebi?!

CRISTIAN *(răspunde Danei)*: Nu.

DANA : Nu?!?

CRISTIAN: O hotărâre ca acea pe care au luat-o nu debutează ca o gripă: te doare mai întâi capul, apoi începi să faci febră, să transpiri…

DANA : Bla, bla, bla…

CRISTIAN: … şi aşa mai departe. Faptul că ieri nu se gândeau la căsătorie şi azi ştiu şi locul unde vor s-o oficieze mi se pare lipsit de relevanță. Întrebarea care are sens e dacă că nu se confundă o pasiune fizică cu iubirea…

DANA: Care ”iubire”, când abia s-au cunoscut?!

CRISTIAN: Sunt teorii extrem de interesante care echivalează iubirea cu hipnoza...

DANA: Hipnoza durează până la primul pocnet din degete. Când te îndrăgosteşti, îți imaginezi că te va ține o viață.

CRISTIAN: Un filozof a observat un lucru pe cât de simplu pe atât de important: ”Cei mai mulți dintre noi percepem cu neîndemânare Omul, cea mai complicată şi mai subtilă ființă din univers”. Cine poate şti ce se ascunde în mintea şi sufletul unui om? Cine poate şti cum se schimbă de la o zi la şi în ce direcție o apucă, fără un motiv pe care măcar el să-l poată conştientiza?

DANA : Basta!

CRISTIAN: Pot să continui.

DANA : Nu… Da… Cum vrei… M-ai ”hipnotizat” cu palavrele tale acum 33 de ani şi de atunci tot ”filozofezi”, fără să fi înțeles ceva din adevărul vieții.

DAN: Dragii mei, ”iubiții mei părinți”, despre cine discutați? Despre ce?! Vă imaginați că mă însor fără să ştiu dacă o iubesc pe Giulia şi dacă ea, la rândul ei, mă iubeşte?! Mă credeți un cretin gata să se însoare cu o fată doar pentru că i-a spus că e însărcinată?!

DANA : Nu e vorba de cretinitate. E ceva mult mai grav…

DAN: I-auzi!

DANA: … de vulnerabilitate! De-o sensibilitate aparte care poate lua locul rațiunii şi te poate împinge la cele mai nefericite decizii.

DAN: Vorbeşti de ”decizie nefericită” ca şi cum finalul nu poate fi decât cel pe care-l anticipezi tu.

DANA: Poate fi şi cu happy-end, dar şansele sunt minime. *(Lui Cristian.)* E prea grav ce se întâmplă, ca un om de inteligența ta să nu-şi dea seama...

CRISTIAN: … Dan, nu mi-o lua în nume de rău, din câte ştiu, de la prezervative până la pilulele cele mai sofisticate…

DANA: Eficiente!

CRISTIAN: … sunt o mulțime de mijloace de a evita o… situație pe care nu ți-o doreşti. Câtă vreme tu singur spuneai…

DANA: Da! Da! Da!

DAN: ”Da” ce?!

DANA: Până şi orbul ăsta *(Semn Cristian)* vede că e ceva putred în povestea asta…

CRISTIAN: Eu n-am spus…

DANA: O spun eu, în puii mei: pute de la o poştă a făcătură!

DAN: Nu cred că mai are cineva talentul tău să intre cu picioarele în viețile oamenilor.

DANA: Asta n-ai voie s-o zici!

DAN *(nu o slăbeşte)*: Am fost primul. Mai pe şleau: eu am dezvirginat-o. Era fecioară şi a

avut un himen tare şi a curs sânge de-am umplut cearceaful…

CRISTIAN: Destul!

DANA *(îl înfruntă pe Dan)*: Am avut o prietenă care şi-a tras-o bine cu unul înainte după care, când şi-a găsit fazanul de care avea nevoie, l-a lăsat s-o ”dezvirgineze” taman bine când era la menstruație. Băiatul a plâns de cât a durut-o şi de răul pe care i l-a făcut şi după o săptămână erau la Primărie!.

DAN: Noi n-am plâns, ba din contră, ne-a plăcut al naibii de mult, aşa că ne-am mai tras-o de câteva ori, până când am ajuns să ne gândim şi la protecție.

DANA *(ochii în lacrimi)*: … Iartă-mă…

DAN *(nici el nu se simte prea bine; o ia şi o reține în brațele lui)*: Am mai învățat şi eu câte ceva de la tine…

DANA: De bine!

DAN: Numai de bine…

DANA *(se desprinde din îmbrățişare; liniştită, chiar zâmbitoare; palmă peste frunte)*: … Bine-nțeles că țin minte toate întrebările pe care ți le-am pus despre Giulia: singură la părinți, tatăl a murit acum câțiva ani, mama avocat într-o firmă mare, o persoană foarte drăguță, te-a primit cu multă căldură… Da,

mi-ai spus toate astea, dar… Trec peste atracția nevinovată pe care orice domnişoară o resimte pentru un om cu farmecul şi cu situația ta materială…

CRISTIAN *(izbucneşte în râs, aplaudă)*: O splendoare!

DAN *(excedat)*: Mamă!

DANA *(implacabilă)*: … Nu spun un cuvânt despre asta, subiectul nu există, dar…

CRISTIAN: ”Dar”?

DANA: … Dan, e vorba de un lucru pe care l-am descoperit în clipa în care mi-ai spus de ideea cu Verona. N-a fost ideea ta!…

DAN: Corect. Dar mi s-a părut excelentă.

DANA: Giulia are o rană în suflet … Mai veche… Nu s-a închis şi sângerează şi azi. Rana o împinge să fugă, să se ascundă într-un loc cât mai izolat.

DAN: Mergem să ne căsătorim în casa Julietei!

DANA: Asta crezi tu! În locul Veronei ar fi putut fi la fel de bine Viena, Paris, Londra, Nanjing, Melbourne sau Honk-Kong! Tot ce-a vrut e să fiți cât mai departe de noi: de mama ei şi de părinții tăi.

CRISTIAN: Plăteşte o poliță?

DAN: De ce?! Ce motive ar avea să…

DANA: Nu ştiu… Nu mă gândesc neapărat la premeditare, dar nici nu pot să nu văd limpede că fugiți de noi. Ideea a fost a ei şi tu, în loc să te revolți împotriva uriaşei nedreptăți pe care ne-o faceți, ai acceptat-o fără să crâcneşti.

DAN: E un veşnic pelerinaj la Verona: vin oameni din toată lumea!

DANA: …Îți doresc să nu-ți aminteşti niciodată vorbele pe care ți le spun acum: Giulia are sufletul bolnav.

4.

DANA: Cât mă urăşti!…
CRISTIAN: Nu.
DANA: Doamne, cât poţi să mă urăşti!…
CRISTIAN: Te rog, măcar azi…
DANA: Preferi să-l laşi prostit de-o fufă, decât să-i ceri să judece aşa cum trebuie!…
CRISTIAN: Cum trebuie?!
DANA: … Vrei de prea multă vreme să-l smulgi de lângă mine, ca să mişti acum un deget!
CRISTIAN: ”Să judece cum trebuie” înseamnă să judece după capul tău, nu?
DANA: Să judece ca orice om cu mintea întreagă!
CRISTIAN: Dintre voi doi, cred că Dan e cu mintea întreagă.
DANA: Iar eu ţicnita care bate câmpii! Ai mai găsit un prilej să mă umileşti.
CRISTIAN: Ştiu bine cât de mult tânjeşti după un scandal, dar azi nu conta pe mine.
DANA: Nu contez de mult pe tine, din nici un punct de vedere! Speram, idioată cum sunt, ca măcar când e vorba de viaţa lui Dan să fii în stare să treci peste prăpastia pe care ai săpat-o între noi şi să-l aperi alături de mine!

CRISTIAN: Fiul nostru se însoară… *(Dana frisonează.)* … Îmi dai voie să te sărut?

(Cristian încearcă să se apropie de ea; face un pas, şi încă unul.
Dana ridică ambele mâinile, palmele desfăcute în dreptul pieptului: un zid dincolo de care nu se poate trece.)

CRISTIAN *(renunță)*: Păcat… Nici să ciocnim un pahar nu vrei?

DANA: Îți bați joc de mine?!

CRISTIAN: Credeam că putem să sărbătorim împreună momentul.

DANA: Realizezi ce prostie e gata să facă?!

CRISTIAN: O va face. Nu pare dispus să renunțe.

DANA: Pentru că e orb!…

CRISTIAN: Nu…

DANA: Pentru c-a dat de-o şmecheriță care i-a sucit mințile…

CRISTIAN: Multe poți să spui despre Dan, numai orb nu poți să-l faci. Nu, eu prefer să accept ideea că într-adevăr o iubeşte …

DANA: A avut suficiente experiențe şi-a tot fost ”îndrăgostit”! Îmi povestea de toate stările prin care trecea, de Giulia abia dacă a deschis gura. Pentru ca peste noapte…

CRISTIAN: Poate Giulia îi asigură minimul confort de care Dan are nevoie ca, în sfârşit, să-şi ia zborul. Să scape de noi.

(Replica lui Cristian, spusă fără urmă de agresivitate, cu naturalețea unui comentariu obiectiv, o blochează pe Dana. E limpede că a primit o lovitură la care nu se aştepta.)

CRISTIAN: Ar trebui să ne gândim şi la varianta asta şi, dacă aşa stau lucrurile, atunci mă îndoiesc că ai m-ai putea găsi vreun argument care să-l facă să renunțe.

DANA *(cu siguranță, ar vrea să urle. Încearcă, însă, tonul unui om capabil să se stăpânească, să poarte un dialog, chiar dacă îi face, evident, rău.)*: … Dan se însoară doar să aibă un motiv să plece din casă?!…

CRISTIAN: Draga mea, vine un moment în viață când nu te mai poți ascunde de Adevăr. E atât de orbitor de limpede, încât, în orice colț al minții te-ai ascunde, te ia de guler şi te obligă să-l priveşti în față.

DANA *(se stăpâneşte tot mai greu)*: Spune odată ce-ai de spus!

CRISTIAN: Sunt lucruri pe care le ştii la fel de bine ca şi mine …

DANA: Vorbeşte!

CRISTIAN: … Când a vrut să se mute undeva cu chirie, ai sărit ca arsă şi l-ai somat să-ți spună ce-i lipseşte aici şi cum îşi imaginează că se va descurca singur. Lacrimile şi țipetele tale l-au făcut să renunțe, dar am ştiut atunci că nu va rata prima ocazie, când va găsi un motiv pe care să nu-l mai poți contesta. Căsătoria, ”familia” ar putea tocmai pretextul de care avea nevoie…

DANA: Absurd!

CRISTIAN: Avea 3 ani: era iarnă, a venit în fața noastră, îşi îmbrăcase singur salopeta, căciulița pe cap şi mănuşile în mână şi ne-a spus că el pleacă, nu mai suportă certurile din casă… Îți aminteşti?

DANA: Îmi amintesc lucruri care ție ți-au ieşit de mult din minte, dar pe care eu nu le-am uitat şi nu le voi uita câte zile mai am. Pentru că din lucrurile astea se hrăneşte ura ta față de mine. Nu mulți bărbați se pot lăuda cu un sentiment atât de statornic ca cel pe care îl ai tu pentru mine. Din păcate, pentru copilul meu şi pentru mine, sentimentul se numeşte ”ură”.

CRISTIAN: … Când mi-ai aruncat prima dată în față ”Mă urăşti!”, m-am panicat. Mi se părea incredibil ca un om căruia, până cu

puțină vreme în urmă, îi spuneam ”Iubire” să mă acuze de ură. Panica a durat o clipă. Pe urmă am realizat că ”Ură” era păcatul de care, înaintea mea, se făcuseră vinovați părinții tăi, fratele tău, colegii, foştii tăi iubiți – toți cei care nu ți-au făcut pe plac. O lume întreagă e strânsă într-o coaliție împotriva ta şi liantul coaliției este ”ura” pe care o invoci mai des ca pe Tatăl Nostru. Când m-ai inclus şi pe mine în lista ta, am ştiut ce ne aşteaptă. Un lucru nu mi-ai explicat şi nu am reuşit să-l înțeleg…

DANA: Lucruri pe care eu le ştiu şi la care mintea ta ”briantă” nu are acces?!

CRISTIAN: Ce motive aş fi avut să te urăsc?

DANA: Nu ți-a păsat niciodată de mine!

CRISTIAN: De ce ură, Dana? De ce să-mi fi pervertit iubirea într-o otravă care să ne facă viața de netrăit?

DANA: Mă întrebi pe mine ce motive ai avut tu?! Eu le-am trăit urmările, motivele numai tu le-ai ştiut.

CRISTIAN: N-au existat niciodată, draga mea…

DANA: Doi bani n-ai dat pe mine! O dată n-ai făcut ceva pentru mine!

CRISTIAN: Năluci inventate de o minte care a funcționat după o logică paralelă cu realitatea. Ce puteam să fac mai mult decât să te iubesc?

DANA: Să mă respecți. Să ai încredere în mine. Să te eliberezi din când în când de trufia şi de suficiența ta şi să accepți şi umilul meu punct de vedere.

CRISTIAN: Chiar dacă erai în eroare?

DANA: Nici un om nu poate fi veşnic în eroare. Decât atunci când este nebun. Când mintea lui orbăcăie în ”logica paralelă” în care, invariabil, îți permiți să spui că rătăceşte mintea mea! Chiar crezi că sunt nebună? Asta crezi despre mama copilului tău?! Sau şi el e nebun?! Toți, în afara de tine…

CRISTIAN: Vrei să-ți spun cuvânt cu cuvânt ce urmează? Minutul în care ai să începi să țipi şi să mă ameninți? Lumea care mă urăşte şi care, adunată în spatele tău, nu aşteaptă decât semnalul să mă sfâşie; oamenii cărora le fabulezi tot ce se întâmplă în casă şi care se miră cum mai poți suporta un specimen ca mine …

DANA: Ce prostii îndrugi acolo?!!

CRISTIAN: Prostii? Sunt zilele noastre repetate invariabil după acelaşi şi acelaşi tipar!

DANA: De mine?!
CRISTIAN: De tine…
DANA: Neruşinat ce eşti!
CRISTIAN: … Şi ştii de ce ?…
DANA: Ai depăşit orice limită! Ține minte: ai să plăteşti, ți-o promit!
CRISTIAN: … pentru că eşti bolnavă. De frică. De neîncredere. În zilele noastre cele mai frumoase, când mă grăbeam spre casă şi vorbeam cu tine în gând, mai ții minte care era grija ta cea mai apăsătoare?…
DANA: Bați câmpii, omule!
CRISTIAN: … ”Doamne, ce să mă fac, că te iubesc prea mult?!” Asta te frământa pe tine. Nu cum să dureze cât mai mult iubirea noastră – cum să scapi de dragostea pentru un om în care nu aveai nici un motiv să nu crezi.
DANA: Oricât de mizerabil şi de laş te ştiu, nu mi-am imaginat că eşti în stare să te consideri şi victimă. Nu, asta crezi tu despre tine! Ăsta e rolul în care te-ai distribuit în spectacolul de căcat pe care îl jucăm…
CRISTIAN: În ”spectacolul de căcat” de care vorbeşti şi care se numeşte ”viața”, nu noi ne alegem rolurile. Suntem ceea ce ne-am născut să fim…
DANA: De ce n-ai plecat? De ce, în momentul în care ai întrezărit eşecul, nu ai deschis uşa şi n-ai plecat unde vedeai cu ochii?

CRISTIAN: Nu mi-am imaginat că asta ar fi fost soluția pe care ți-ai dorit-o.

DANA: Ar fi fost poate cea mai bună, şi pentru tine şi pentru mine!

CRISTIAN: Şi pentru Dan? Să-mi fi salvat liniştea abandonându-l pe el? E prea frumoasă ziua de azi, ca să mai rămână secrete între noi. Trebuie să-ți mărturisesc că ani de zile nu am trăit decât cu o întrebare în minte: ”Unde să mă duc?”. Pe de o parte, mă gândeam la bătrânul Lev care, la 80 de ani, a plecat de acasă doar cu o desagă şi a fost găsit de fiica lui dormind pe o bancă în sala de aşteptare a unei gări, într-o gubernie uitată de Dumnezeu. Pe de altă parte, îmi vuiau în urechi urletele şi plânsetele în care, ani de zile, l-ai crescut pe Dan …

DANA: ”L-am crescut”?! Era orfan? N-a avut tată?! Tu unde erai?! Țipam şi urlam la lună, în pustiu?! Cristian, noi ne-am spus de mult tot ce aveam să ne spunem. Până azi, înțeleg că te-ai sacrificat de dragul ”copilului” tău. De mâine, el se instalează la casa lui, în ”familia” lui, tu eşti eliberat de orice obligații. Poate ai să-ți îndeplineşti, în sfârşit, visul şi ai să-ți cauți locul, undeva în lumea largă…

CRISTIAN: …Am să plec… Acum, într-adevăr, sunt liber… Cât despre ”rolul” pe care l-am jucat… Trebuie să-ți spun, oricât de greu ți-ar veni să crezi, că niciodată nu m-am iertat pentru că nu am fost în stare să te conving de dragostea mea …

DANA: M-ai înşelat…

CRISTIAN: … să fac mai mult pentru tine.

DANA: … cu toate putorile care ți-au ieşit în cale! Asta-i făcut pentru mine!

CRISTIAN: Dana…

DANA: Toată lumea ştia! Am o listă întreagă! Am probe, cabotin ce eşti!

CRISTIAN: ”Toată lumea”: invariabila ta unitate de măsură!… Dana, e târziu şi inutil şi totuşi un ultim cuvânt… Nu te-am înşelat niciodată.

DANA *(începe să râdă)*: … Ce josnic!... Cât de josnic poți să fii!... ”Nu te-am înşelat niciodată”! *(supremă batjocură)* Ai trăit ca un ascet, dragul meu?!

CRISTIAN: … Da.

DANA: Minți!... Minți!!... *(Se opreşte, îl priveşte uimită)* … Atunci… dintre noi doi, tu eşti nebunul!

CRISTIAN: Nu vrei să ciocnim un pahar?

DANA : Du-te dracu'!

5.

DAN: Cum îți trece aşa ceva prin minte?!
DANA: Ascultă o clipă …
DAN: Nu! …
DANA: … şi pe urmă îmi spui …
DAN: Nu! Un ”nu” peste care să nu-ți permiți să treci!
DANA: Îmi interzici? …
DAN: Da!
DANA: Am apucat şi ziua în care îmi interzici ce să fac!
DAN: La revedere.
DANA: Ce se întâmplă?!
DAN: E viața mea …
DANA: Eşti fiul meu! …
DAN: … şi am vârsta şi dreptul să mi-o trăiesc cum cred de cuviință!
DANA: Ai toate drepturile din lume, mai puțin unul: să-ți faci rău, cu ştiința mea.
DAN: Lasă-mă să apreciez singur …
DANA: Ai o problemă, Dan.
DAN: Nu am, nu există nici o problemă …
DANA: Nevasta ta …
DAN: ”Nevasta mea”?!
DANA: … are o problemă!

DAN: Păi, dacă e vorba de ”Nevasta Mea”, lasă-ne în pace, să ne trăim viața!

DANA: ”Nu am mai făcut dragoste de câteva luni bune. Încerc să mă apropii de ea şi mă roagă să o înțeleg, nu simte nevoia să mai facă dragoste”. Tu ai venit la mine să-mi spui lucrurile astea …

DAN: Nu am venit …

DANA: Tu mi-ai cerut ajutorul…

DAN: Nu am venit să-ți spun şi nu ți-am cerut ajutorul pentru nimic! M-ai întrebat ce face Alex, ce face Giulia, printre altele …

DANA: ”Printre altele”?!

DAN: Absolut printre altele, ți-am spus că am vorbit deja cu doctorul: ”post-partum blue”, lipsa de apetență care se instalează la multe femei după naştere şi nu avem să ne facem nici cea mai mică grijă! În câteva săptămâni, lucrurile vor reveni la normal şi totul o să fie ok!

DANA: Veşti bune, dragul meu: ”lucrurile vor reveni la normal”! Splendid!… Un fleac rămâne, totuşi, greu de înțeles: ”DE CE?”… De ce a trebuit să-mi înşiri o groază de poveşti ca, ”printre altele”, să-mi spui că ai o problemă cu care nu prea ştii cum să te descurci?

DAN: N-am spus aşa ceva!
DANA: Indiferent de cât de vehement ripostezi tu, ai venit să-mi ceri ajutorul...
DAN: Pe dracu!
DANA: Lasă-mă să vorbesc cu Giulia. Te asigur …
DAN *(râde)*: Să-i spui că sunt un băiat bun, că o iubesc cu adevărat şi să o rogi să-şi onoreze aşa cum se cuvine îndatoririle ce-i revin?
DANA: S-o ajut să depăşească un moment prost.
DAN: Pe ea vrei s-o ajuți sau pe mine?
DANA : Nu e acelaşi lucru?
DAN: Cum crezi tu că o să reacționeze Giulia când o să se trezească cu tine în față discutând cele mai intime lucruri ale noastre.
DANA: Cum te simți în fața unui prieten, care îți dă o mână de ajutor.
DAN: N-ai fost niciodată o ”prietenă” a Giuliei şi nu ți-ai dat cea mai mică osteneală...
DANA: M-am purtat aşa cum se cuvine …
DAN: Asta tu o crezi.
DANA: … şi mi s-a părut normal să-ți spun franc părerea mea despre cea cu care ți s-a pus pata să te însori!
DAN: Fata pe care am iubit-o şi pe care continui să o iubesc!

DANA: Nu am ştiut atunci, şi cu atât mai puțin acum, dacă îți răspunde cu aceleaşi sentimente.

DAN: … Giulia e o străină pe care n-ai vrut niciodată să ți-o apropii şi o judeci după puținul pe care-l ştii despre ea. Ce este al dracului de neplăcut pentru mine e faptul că mă consideri inapt să-mi trăiesc viața pe cont propriu. Nu accept tratamentul ăsta. Dacă n-ai să ții cont de ce-ți spun acum, discuțiile noastre se vor reduce la cel mai banal schimb de replici!

DANA: Am toată admirația pentru ce-ai făcut până la o vârstă la care alții nu ştiu încă nici măcar pe ce lume sunt …

DAN: Nu vorbim despre jobul meu. Vorbim despre convingerea ta că soluțiile tale sunt invariabil mai bune decât cele la care mă duce pe mine capul…

DANA: Când doi soți care îşi spun că se iubesc ajung în impasul în care eşti tu cu Giulia, unul dintre ei fie că se înşeală asupra sentimentelor pentru celălalt…

DAN: Fie?

DANA: … Fie că îl înşeală.

DAN: Insinuezi?! …

DANA: Nimic mai mult decât am spus.

DAN: … Ai avut dreptate când te-ai îndoit că aş fi pregătit să mă însor. Nu eram. Ai greşit, în schimb, când ai pus sub semnul întrebării sentimentele Giuliei şi ale mele. Am fost sigur că o iubesc şi am crezut fără rezerve în dragostea ei. Nu numai că nu m-am înşelat, dar îți spun că m-a ajutat enorm. Mi-a dat căldură, mi-a dat încredere… M-a făcut să mă simt util şi iubit. E o stare pe care n-am trăit-o până acum, îmi place al naibii de mult şi îi sunt recunoscător pentru asta.

DANA: Pot doar să spun…?

DAN: Nu. Cât despre insinuările tale… Îmi pare rău că mă obligi să ți-o spun, dar sunt sigur că tata nu şi-ar permite vreodată să vorbească în felul ăsta despre nevasta mea!

DANA: Renunță la obiceiul de-a ne tot compara! Nu are relevanță şi nu-mi face plăcere …

DAN: Te întreb un lucru pe care vreau să-l ştiu de mai bine de 20 de ani… L-ai iubit vreodată?

DANA: Mai mult decât poți să-ți închipui. Întreabă-l.

DAN: Şi?… Ce-a transformat iubirea ta într-un lucru atât de greu de recunoscut?

DANA: … Dispreţul… Umilinţa … Odată mi-a citit dintr-o carte… "Viaţa este o lungă lecţie despre umilinţă."… Şi pe urmă, zi cu zi, mi-a aplicat lecţia asta…

DAN: Te-a iubit!… V-aţi iubit! Poate a fost doar impresia ta…

DANA: Poate sunt cu adevărat nebună?!!… Dan, ai o nevastă, un copil: ai grijă de familia ta. În rest, fii pe pace, timpul transformă şi stânca cea mai dură în nisip …

6.

GIULIA: Ieşi afară!!
DAN: Ascultă-mă!…
GIULIA: Acum!!
DAN *(Reuşeşte să se stăpânească; continuă după o clipă, cu un ton controlat)*: … Fii rezonabilă şi-ai să înțelegi…
GIULIA: Te duci la mă-ta să-i plângi că nu ne mai futem şi eu să fiu ”rezonabilă”?!!
DAN: Înaintea Danei, am vorbit cu doctorul la care ai refuzat să mergi!
GIULIA: Ce să-mi spună doctorul?! Că e-o stare prin care trec mai toate femeile?! Că ”tratamentul” înseamnă răbdare şi înțelegere?! Că dacă-ți iubeşti soția nu te agiți ca disperatul că nu mai eşti servit când ți se scoală?! Cum dracu' ai făcut aşa ceva?!
DAN: Doctorul ți-ar fi spus mai mult. Starea despre care vorbeşti durează trei, patru, poate să ajungă la cinci, maximum şase luni. Dar au trecut zece luni de când s-a născut Alex şi tu continui să te complaci într-o…
GIULIA: ”Mă complac”?!
DAN: … să trăieşti într-un fel care nu mai este normal. Ai o problemă…

GIULIA: Eu am o problemă?!

DAN: Avem o problemă şi, fără să vreau, am pomenit de ea în fața Danei, care se interesează de tine, de Alex. N-am bătut toba, n-am vorbit cu nici un străin, cu nici un coleg, cu nici un prieten – ce rău ți-am făcut să urli şi…?

GIULIA: Te-ai întrebat din ce s-a născut ”problema” mea?!…

DAN: Da.

GIULIA: … Te-ai întrebat de ce fata pe care ai iubit-o şi care era atât de dulce…

DAN: Pe care o iubesc şi azi!

GIULIA: … te respinge şi te roagă să mai ai răbdare?!

DAN: Tu ce crezi?

GIULIA: Şi ce răspuns ți-ai dat?!

DAN: Nu am putut să-mi dau nici un răspuns.

GIULIA: Tu crezi că ai fost cel mai ”chipeş” băiat care mi-a ieşit în cale?…

DAN: Nu.

GIULIA: … cel mai deştept, sau cel mai insistent? Nu ai fost. Ai avut însă ceva care te-a deosebit de alții: căldura, tandrețea… generozitatea. Toate la un loc au însemnat: ”Suflet”. Pentru el m-am lăsat să te iubesc şi am accept să fii bărbatul meu… Cel care, la

21 de ani, m-a făcut femeie… I-ai spus astea ”Domnului Doctor”?

DAN: Da.

GIULIA: Nu puteai s-o faci. Pentru că ”amănuntul” ăsta: ”primul bărbat”, presupune o înțelegere la care tu nu ai acces.

DAN: E uşor să arunci cu vorbele, să mă jigneşti…

GIULIA: Nu mi-e deloc uşor!

DAN: Întotdeauna m-am purtat cu toată atenția şi niciodată nu ți-am cerut să faci un lucru pe care nu ai vrut să-l faci. Dacă chiar vrei să spunem lucrurile până la capăt, o bună bucată de vreme mi-ai dat toate motivele să cred că viața noastră sexuală e pentru tine o plăcere pe care o trăieşti din plin. Cum m-am transformat din ”amantul fără pereche” în străinul căruia nu-i mai permiți să se apropie de tine e-o întrebare la care mintea mea nu a găsit răspunsul. Tot ce încerc acum e să aflu cum putem depăşi impasul în care am ajuns. Nu asta trebuie să fac?…

GIULIA *(Pauză extrem de lungă)*: Nu ai să reuşeşti.

DAN: De ce?

GIULIA: … Nu am vrut să ne căsătorim şi nu am vrut copilul. Ai insistat şi am acceptat: o greşeală pe care mi-o asum în totalitate.

DAN: Căsătoria şi copilul o greşeală?!

GIULIA: Nu-şi aveau loc în mintea mea sub nici un motiv…

DAN: Şi totuşi?!…

GIULIA: … ”Hai să încerc… Să văd cum e… N-oi muri eu din asta”

DAN: … Ai mers pe ”încercate”?!

GIULIA *(aprobă din cap)*: … Se poate spune şi aşa.

DAN *(începe să râdă; e limpede că nu vede cum poate continua dialogul)*: … ”Se poate şi aşa”…

GIULIA *(Dan continuă să râdă)*: … Nu-ți închipui cât te iubesc!

DAN: Nu am nici o îndoială…

GIULIA: De regulă eşti deştept, dar şi când vrei să fii prost, nimeni nu te-ntrece.

DAN: Ai spus…

GIULIA: Am spus c-am vrut să încerc o postură, n-am spus că încerc să aflu dacă te iubesc sau nu! Te-am iubit atunci şi te iubesc şi mai mult acum, când îți spun că singura salvare pentru noi doi şi pentru Alex este să ne despărțim.

DAN: Nu, Giulia!

GIULIA: ”Nu, Giulia” este o vorbă pe care s-o uiți. De acum, sunt singura care decide ce ”Da” şi ce ”Nu” Giulia! Eşti grozav, m-am simțit de multe ori foarte bine lângă tine, din toate punctele de vedere, dar suntem într-o fundătură din care nu avem decât o singură ieşire: divorțul.

DAN: Ce-ți lipseşte?

GIULIA: Harul!

DAN: Nu sunt un obsedat sexual şi dragostea mea...

GIULIA: Nu despre asta e vorba! Mă gândesc de mai multă vreme şi ştiu că asta e ce trebuie să facem.

DAN: Când ți-a venit în minte?

GIULIA: Vrei data exactă?

DAN: Luni de zile?

GIULIA: Da.

DAN *(aproape uşurat)*: După naştere!

GIULIA: Nu are nici o legătură…

DAN: Are! Dacă vrei să scapi de mine, ai o soluție cu care nu dai greş: îmi tragi un glonț în cap. Altfel…

GIULIA: N-ai înțeles. Ți-am spus hotărârea pe care am luat-o şi despre care nu mai avem nimic de discutat.

DAN: … Dacă te-aş trata ca pe un bolnav, ți-aş spune: ”Da, iubito, ai dreptate, facem cum vrei tu”. Eu ştiu însă că este vorba de o depresie, pe care trebuie s-o depăşim împreună şi…

GIULIA: O voi depăşi şi vom merge fiecare pe drumul lui.

DAN: Ne oprim aici.

GIULIA: Dacă-mi promiți că e un subiect asupra căruia nu mai revii… Vreau să mă laşi să-mi trăiesc viața, aşa cum cred eu!

DAN: Nu ai făcut-o şi până acum?

GIULIA: Nu… Tu ai fost cel care ai cerut şi, de fiecare dată, eu am cedat.

DAN: Nu ți-am impus nimic…

GIULIA: … Când aproape tot ce ți se întâmplă ți-e indiferent, ruga cuiva care face tot ce-i omeneşte posibil să te convingă de dragostea lui te face să accepți lucruri care nu ți se potrivesc… Dan, te cunosc bine şi ştiu ce-ți cer, dar…

DAN: … Ada mi-a fost ca o soră… Simi era soțul ei şi se iubeau foarte mult. Ada s-a îmbolnăvit… Au încercat tot… A ajuns o umbră… Ada stătea întinsă în pat, Simi o ținea strâns în brațe… Ada i-a şoptit: ”Lasă-mă să mă duc… Te rog”… Simi a

eliberat-o din îmbrăţişare şi a întins-o pe pat… Şi Ada a plecat… Nu ştiu cât ar mai fi putut s-o reţină aici… Eu nu i-aş fi dat drumul din braţele mele… Nici ţie nu pot să-ţi dau drumul… Nu acum… Nu eşti prizoniera mea, dar cred că pot să te ajut… Atât: să te ajut pe tine şi copilul nostru.

(Nici un accent melodramatic în tonul lui Dan.
Giulia l-a ascultat atentă, fără să-l slăbească o clipă din ochi, fără să schiţeze un gest. Când Dan termină, se apropie încet de el, îl îmbrăţişează şi îşi culcă capul pe umărul lui.
Într-un fel, imaginea celor doi ar putea să evoce îmbrăţişarea în care prietenul lui Dan şi-a ţinut până în ultima clipă femeia iubită.)

GIULIA *(în şoaptă, la urechea lui Dan.)*: … Cât e dator un om să spere şi câtă suferinţă trebuie să îndure?… Ce-ar fi trebuit să facă Simi?… S-o fi lăsat să se ducă să-şi caute liniştea într-o altă lume?… Să-i fi spus că o iubeşte… şi are nevoie de ea… şi între chinul ei fără de sfârşit şi dragostea lui, să aleagă, surd la rugăminţile ei… Ce-o fi aşteptat Dumnezeu de la bietul de el să facă?…

(Dan vrea să se elibereze din îmbrățişarea Giuliei.
Giulia îl reține.)

GIULIA: … Am întâlnit un om care a reuşit să se aşeze în fața Vieții la o distanță suficient de mare ca să cuprindă întreaga scenă… A văzut cum cei mai mulți dintre noi trăim orbeşte… Ducem povara unei vieți de la care nu cerem nimic, dar suntem veşnic nefericiți… Fără repere, fără o țintă: Turmă! Mi-a spus: ”Caută răspunsurile la câteva întrebări simple şi ai să dai un sens zilelor tale”…

DAN: ”A fi sau a nu fi”?

GIULIA: Obligatorie!

DAN: După care, dacă accepți să fii, n-o poți ocoli pe următoarea: ”A iubi sau a nu iubi?” Să te dărui celui de lângă tine – sau să nu trăieşti decât pentru tine, gata să mai înşfaci ceva… ”A iubi sau a nu iubi” – care e răspunsul, Giulia?

GIULIA: Întotdeauna tu mi-ai pus întrebările cele mai grele.

7.

IMAGINI FILMATE

POVESTITOR: A doua zi dimineață nu i-am văzut la micul-dejun; nici la prânz nu au apărut la masă. Au plecat încă din zori. Cu o clipă înainte să realizez că nu aveau nici un motiv s-o facă, am întrebat dacă nu mi-au lăsat un bilet. Recepționera mi-a confirmat: nu aveam nici un mesaj.

Seara, televiziunea bulgară a transmis un reportaj despre un grav accident de circulație: maşina unui turist român a intrat ca un bolid într-un utilaj staționat regulamentar pe marginea şoselei. După aprecierile specialiştilor de la Circulație, varianta cea mai plauzibilă era că şoferul a adormit la volan, motiv pentru care pe şosea nu se vedea nici o urmă de frână. Impactul a fost devastator, corpul a fost catapultat din maşină. În pofida cercetărilor extinse pe o arie largă, cadavrul nu a fost găsit. Cristian era la volan.

Posturile de la Bucureşti au anunțat şi ele că un turist român, profesor la universitatea din Bucureşti, şi-a pierdut viața într-un accident de circulație în Bulgaria.

8.

GIULIA *(fermecătoare)*: Doamnă, plimbăm limba-n gură de mai bine de un sfert de oră şi eu încă nu m-am prins ce vreți de la mine…

DANA: Tu ce crezi?

GIULIA: Nu cred nimic. V-ascult.

DANA: Giulia, de inteligența ta nu m-am îndoit niciodată; m-aş bucura să mă convingi şi de cinstea ta.

GIULIA: Direct, dintr-una. Nu vă plac nuanțele, doamnă…

DANA: Dana.

GIULIA: Aud?!

DANA: Să încercăm să ne tratăm azi ca două vechi şi bune prietene.

GIULIA: Doamnă…

DANA: Dana.

GIULIA *(”copleşită”)*: Să-mi revin…

DANA: Lasă spectacolul şi hai să ne spunem ce trebuie să ne spunem… Mi-ai promis că vizita asta rămâne între noi două…

GIULIA: Mă rog… Promis.

DANA: … Am angajat un detectiv…

GIULIA: Super! De ce?

DANA: Ca să-i dovedesc lui Dan că ai o relație şi că refuzul de-a mai avea cu el o viață normală ți se trage de la existența altui bărbat…

GIULIA: Cum stăm?

DANA: ”Curată”.

GIULIA: I-ai spus şi lui Dan?

DANA: Nu.

GIULIA: Spune-i.

DANA: Ții neapărat?

GIULIA: Dacă ție ți-a putut trece aşa ceva prin minte …

DANA: Lui nu i-ar trece.

GIULIA: Poate. Dar vreau să-i spui. Dacă nu o faci tu, îi spun eu.

DANA: Ai promis…

GIULIA: Nu mi-am imaginat până unde poți să mergi… Altceva?

DANA: Nu-l iubeşti?… L-ai iubit vreodată?

GIULIA: Când ai făcut ultima dată dragoste cu soțul tău?

DANA: Cum îți permiți?!

GIULIA: Două ”bune şi vechi prietene” au taine între ele?

DANA: Am venit să încerc să vă dau o mână de ajutor, nu să înghit bădărăniile tale!

GIULIA: De ce ripostezi cu atâta duritate?…

DANA: Pentru că-ți permiți lucruri inadmisibile!

GIULIA: … Sunt sigură că am putea rămâne prietene şi după întâlnirea asta…

DANA: Mă simt flatată că o fată de vârsta ta este dispusă…

GIULIA: Atrasă.

DANA: Mă rog, e prima dată când realizez că nu-mi eşti chiar o străină…

GIULIA: N-am înțeles nu atât lipsa ta totală de disponibilitate, cât felul în care, din prima clipă, mi-ai întors spatele.

DANA: Nu era ceva personal, nu aveam nimic cu tine în mod special…

GIULIA: Ba da. La început, am crezut că sunt reflexele unei mame care-şi apără progenitura în fața unui ipotetic pericol. În realitate, era o chestiune strict între tine şi mine, de… aversiunea pe care o simțeai față de mine.

DANA: Nu te cunoşteam măcar!

GIULIA: Atunci de unde o respingere atât de dură?

(Nu există urmă de incisivitate sau de reproş, în replica Giuliei. Cel mult regret. Tonul este extrem de cald, de răbdător, lucru care o ajută pe Dana să nu se simtă agresată.)

DANA: … Nu ştiu… Chiar nu ştiu.
GIULIA: … Te-a deranjat felul în care te-am privit din momentul în care te-am văzut?
DANA: Nu… În ce fel m-ai privit?
GIULIA: Nu mai țin minte. Spune-mi tu.
DANA: … Ne jucăm?
GIULIA: De ce nu?…Îți place să te joci?
DANA : Draga mea, să-ți reamintesc că, din păcate, eu am cam sărit de 40?…
GIULIA: Cin-ar crede?! Ce m-a frapat la tine n-a fost în mod special frumusețea …
DANA *(cu garda jos)*: Deci, ne jucăm!
GIULIA: … pentru c-am mai văzut femei frumoase… Mi s-a părut însă cu totul aparte felul în care frumusețea ta este dublată de-o amărăciune pe care nu o ascunde nici un fard şi de care nu ştiu dacă eşti măcar conştientă… Îmi dai voie?
DANA: … Te rog.
GIULIA: Cum să te fac să înțelegi? … Cea mai tristă, nu însă şi înfrântă… Frumusețe descumpănită, dar promițătoare… O femeie care a suferit mult, dar care are resurse să se bucure din nou de viață, din clipa în care îşi va găsi perechea… O femeie care nu mai iubeşte de mult, dar care nu a uitat gustul şi tânjeşte după Iubire. O Femeie!…

DANA *(fără violență, fără supărare, dar tuşată de citirea corectă a Giuliei.)*: Destul.

GIULIA: Greşesc?

DANA: … Poate mă vezi mai bine decât mine…

GIULIA: La fel de bine ca şi tine.

DANA: … Nici măcar nu m-am mai gândit la lucrurile de care vorbeşti …

GIULIA: Ştiu ce gândeşti, pentru că ştiu ce simți. Când ai făcut ultima dată dragoste?

DANA: … Ani.

GIULIA: Nu neapărat cu Cristian…

DANA: … Ani.

GIULIA: Doamne, cât l-ai iubit!

DANA: Nu vreau să vorbesc…

GIULIA: Nu-i nevoie. Se vede şi am văzut toate astea… Şi te-am admirat… Şi nu am înțeles în ruptul capului ce satisfacție poți să ai lovind un om care nu-şi doreşte decât să se închine în fața ta şi să-ți sărute mâna.

DANA *(tulburată, poate fără încă să ştie; sau fără să ştie de ce)*: Mă amețeşti! …

(Giulia o priveşte câteva clipe nemişcată;
îi prinde, îi fixează privirea;
Dana este în totalitate conectată la forța blândă pe care o emană chipul femeii din fața ei;

Giulia se apropie încet de Dana; paşii ei parcă nici nu ating podeaua; parcă nu se mişcă şi, totuşi, e din ce în ce mai aproape;
Avem senzația precisă că Dana ar vrea să se retragă din fața ei; nu se poate mişca;
Giulia e în fața Danei; nu a slăbit-o o clipă din ochi; îngenunchează; îi ia cu blândețe mâna dreaptă; mâna i se abandonează fără urmă de împotrivire; o sărută, o mângâie încet cu obrazul, îşi odihneşte fruntea pe ea; o conduce înapoi lângă corp.
Dana trăieşte momentul sub o tensiune evidentă; la început surprindere, apoi, cu ochii închişi, supunere.
Giulia se ridică încet; se retrage, cu fața spre Dana, câțiva paşi; revine; aprinde o țigară; trage un fum; flacăra brichetei, în mâna întinsă, ridicată la nivelul umărului, rămâne aprinsă câteva clipe, între cele două femei, ambele cu privirea fixată asupra ei; pocnetul cu care închide capacul brichetei e suficient să le readucă pe cele două la realitate.)

GIULIA: …L-am iubit şi-l iubesc. Dar nu putem continua.

DANA: De ce?
GIULIA: Nu pot trăi alături de un om cu care nu fac dragoste.
DANA: Ce te împiedică?!
GIULIA: …A dispărut plăcerea.
DANA: Învață-l.
GIULIA: El m-a învățat pe mine.
DANA: Învață-l ce nu te-a învățat, ce nu ştie.
GIULIA: Ştie tot. Nu e vorba nici de dotare şi nici de tehnică…
DANA: Dar?
GIULIA: …Despre starea cu totul aparte pe care o trăieşti doar în brațele omului iubit…
DANA: … Pot să-ți pun o întrebare mai personală?
GIULIA: Tu poți şi vreau să mă întrebi orice.
DANA: …O fată frumoasă ca tine ajunge azi mai rar să aibă prima experiență sexuală abia la 21 de ani… Ceva parcă nu a fost în ordine… Ce ți-a lipsit?… Ce nu ți-a fost destul?
GIULIA: Timpul… Timpul să-mi las sângele să dea în clocot…
DANA: Îmi povesteşti?
GIULIA: Vrei?
DANA: … Da.
GIULIA: Vrei să stau goală în fața ta?

DANA: … Mi-ar place să te cunosc.
GIULIA: Până la capăt?
DANA: Te joci cu mine!
GIULIA: Mai m-ai întrebat odată.
DANA: Acum sunt sigură.
GIULIA: Da!… Nu… Nu ştiu… Nu depinde decât de tine…
DANA *(fără să o spună, s-a decis să plece)*: …Am greşit cum m-am purtat cu tine. Am fi putut fi prietene, lucru la care nu m-am gândit niciodată, şi de prietenia noastră ar fi profitat şi mariajul vostru… Cred că încă nu-l cunoşti pe Dan… Dincolo de o sensibilitate care merge până la vulnerabilitate, e un om de care orice femeie ar avea nevoie…
GIULIA: Fugi! Ți-e frică…
DANA *(observația Giuliei e atât de corectă, încât nici nu mai trebuie comentată)*: Ai un copil şi ai un bărbat care te iubeşte. Nu te grăbi să pui punct la un capitol din viața ta, care poate să-ți mai aducă multe bucurii.
GIULIA: Mama a murit la naştere…
DANA: … Mama cui?!
GIULIA: Mama mea a murit când m-a născut…
DANA: Ne-ai prezentat o femeie…
GIULIA: Tata o iubea mult pe mama, s-a bucurat când a rămas însărcinată, dar i-a spus

doctorului că dacă, Doamne fereşte, va fi vreo problemă la naştere, mama e cea care trebuie salvată. Lucrurile s-au petrecut pe dos, eu am luat locul în inima lui şi, după un an de zile, s-a recăsătorit, ca să-mi dea o ”mamă” care să mă crească. Aşa că eu nu am ştiut că mama mea nu este mama mea. Am aflat-o mai târziu, când copiii de pe stradă mi-au azvârlit-o ca pe o flegmă în faţă, fără să-mi spună şi de ce eram vinovată.

DANA *(fără să ştie încă, gândul de a pleca i-a ieşit din minte)*: Când a fost asta?

GIULIA: Nouă ani. Atunci m-am îmbolnăvit prima dată...

DANA: De ce?

GIULIA: O iubeam mult pe mama mea care, peste noapte, nu mai era mama mea.

DANA: De tatăl tău nu erai la fel de legată?

GIULIA: M-a minţit. Era bărbatul unei străine.

DANA: Nu le-ai spus a lor tăi ce s-a întâmplat?

GIULIA: N-am spus un cuvânt nici celei căreia continuam să-i zic ”mamă”, nici lui tata, nici doctorului. Eram orfană, boleam fără să-mi revin şi nu ştiau ce să-mi mai facă. Într-o zi mi-a fost rău, mă sufocam, am fugit în pădurea de lângă casă. Acolo am deschis gura şi am urlat cu toată puterea… Pe urmă, urletul

a rămas cu mine. Fugeam în pădure tot mai adânc, să nu m-audă nimeni, şi urlam până nu mai ştiam de mine. Mă întorceam acasă stoarsă, dar liniştită. O linişte care niciodată nu ştiam cât va dura. Atunci m-am decis să fug…

DANA: O clipă.

GIULIA: … M-am oprit la Montreal, la nişte rude pe care nu le văzusem în viața mea …

DANA: Giulia…

GIULIA: Da?

DANA: … Nu te supăra… Ce-mi spui acum e adevărat sau e doar aşa… o poveste pe care o spui pentru mine?

GIULIA: Mai pe şleau, mă întrebi dacă te mint?

DANA: Nu minți, sigur că nu minți, dar… Lasă-mă să-mi trag sufletul…

GIULIA: Mai avem puțin…

DANA: Şi ajungem?...

GIULIA: Unde ți l-ai dorit… Când nu va mai rămâne un voal pe mine şi ai să fii liberă să optezi…

(Tăcere imensă, fără sfârşit.)

DANA *(voce joasă)*: … Cred că e mai bine să plec…

(Giulia nu pare să înregistreze cuvintele Danei.
Dana nu se mişcă de pe loc.
Giulia se apropie încet de Dana, cu ochii în pământ, ca şi cum nu ar vedea-o; rămâne o clipă nemişcată, apoi o cuprinde pe Dana, cu o mişcare bruscă, într-o strânsă îmbrăţişare.)

GIULIA *(în şoaptă, la urechea Danei)*: …Vreau să ştii… Să înţelegi…

(O clipă de nemişcare; o scurtă ezitare.
Apoi braţele Danei se ridică încet şi răspund îmbrăţişării Giuliei.
Mai târziu, Giulia îi cuprinde capul Danei în palme, îl fixează în faţa ochilor ei; o priveşte îndelung; obrazul Danei rămâne într-una din palme ei; cu cealaltă palmă începe să o mângâie: pomeţii, bărbia, nasul, fruntea, sprâncenele, părul – mişcare extrem de lentă şi de uşoare, aproape că nu suntem siguri că o şi atinge.
Se lasă amândouă jos, pe podea, în capul oaselor; una lângă alta.
Dana în braţele Giuliei.)

GIULIA: … S-a întâmplat când trăiam cuc la Montreal, băteam toată ziua străzile, mă

simțeam la adăpost în mulțimea care n-avea habar şi nu-i păsa de mine, şi începusem să mă obişnuiesc cu pustiul şi să uit ce-am lăsat acasă, şi într-o zi am spus hai să văd dacă mai pot s-o fac aşa cum o făceam eu în pădure… Am ales cea mai aglomerată stație de metrou. M-am lipit de stâlpul central. Şi am scos cel mai puternic urlet care s-a auzit vreodată… O mulțime de oameni care, toți deodată, fug în toate direcțiile, departe, cât mai departe de cea care urlă după ajutor… Am căzut în genunchi, fruntea lipită de dalele de ciment, şi am început să plâng, înconjurată de toată singurătatea din lume. Am rămas acolo până când o mână s-a lăsat pe umărul meu şi un om m-a întrebat dacă mă doare ceva, am nevoie de un doctor, vreau să mă ducă la spital… Un singur om: Frederique… Am rămas la ea o săptămână… Nu mi-a pus o întrebare. A avut grijă de mine ca şi cum i-aş fi fost soră mai mică sau cea mai bună prietenă şi pe urmă mi-a spus că pleacă într-o expediție în America de Sud, era etnolog… Am plecat cu ea… Fără să stau o clipă pe gânduri, era singurul lucru pe care puteam şi eram datoare să-l fac.

(Giulia se mişcă încet, ca şi cum o mişcare prea bruscă ar putea să o perturbe, să o scoată pe Dana din starea de abandon în care a intrat de câteva minute bune.
Au ajuns față în față.)

GIULIA: … Întreabă-mă.
DANA: … Îmi dai voie?
GIULIA: E dreptul tău. Întreabă.
DANA: … De ce?
GIULIA: Încă o dată!
DANA: De ce?
GIULIA: Asta e întrebarea: ”De ce-am plecat?”! Răspunsul?!
DANA *(neagă încet din cap)*
GIULIA: Nu ştii?!
DANA: Nu.
GIULIA *(începe să râdă)*: Nici eu nu-l ştiu… N-a existat nici un motiv rațional pentru care să fi luat hotărârea pe care am luat-o. Frederique mi-a spus ce program are, nu m-a întrebat dacă vreau să vin cu ea, nu m-a invitat; iar pe mine nu mă lega nimic de ea şi nu aveam de ce s-o urmez ca o umbră.
DANA: A fost singurul om care nu a fugit de tine...
GIULIA: Care m-a întrebat cum poate să mă ajute. Recunoştința ar fi fost acolo la locul ei,

dar era vorba de altceva… Despre care nu ştiam nimic, n-aveam habar că zace-n mine şi căruia nu puteam să nu-i dau ascultare.

DANA: Premoniţie?

GIULIA: Nu ştiu cuvântul… Fapt e că am simţit că trebuie să plec în acea călătorie iniţiatică, la capătul căreia să aflu lucrul care dă sens vieţii mele.

DANA: L-ai aflat?

GIULIA: … Iubirea.

DANA: … Frederique!

(Giulia o întinde pe Dana pe spate.
Se apleacă uşor, se prelinge, se aşterne peste ea. Îi prinde ambele mâini, degetele le sunt încrucişate, şi i le îndepărtează de corp, în cruce.
Capetele sunt apropiate, feţele lipite una de alta.
Nici o mişcare; nici o respiraţie.
Schimbul de replici între cele două femei, la început o respiraţie, un murmur se răspândeşte, stereo, în fiecare colţ al sălii. Nu este vorba de o înregistrare în clar; să ne imaginăm, mai curând, un dialog al gândurilor, al stărilor, cu toate ezitările, bâlbele, reluările şi căutările inerente, cu

sunetele, cu acordurile muzicii care vin peste noi atât de neaşteptat.)

GIULIA: … M-a făcut să descopăr acel dat care era în mintea şi în sufletul meu de când am venit pe lume şi de care nu aveam habar… De mână cu Frederique am păşit în lumea în care Legea nu are decât un singur nume: ”IUBIRE”… Dar!… Abandonata şi adorata mea Dana…

DANA: Ce trist şi ce îmbietor…

GIULIA: … să nu faci greşeala să reduci la dimensiunea carnală o Idee esențială.

DANA: … Brutală şi neclintită în dorința să te desparți de Dan, te-am întrebat dacă l-ai iubit vreodată. Acum nu aş mai pune întrebarea. Şi, totuşi, nemulțumirii tale nu poți să-i spui altfel decât ”neîmplinire carnală”…

GIULIA: Nu!

DANA: Lipsa plăcerii. ”A dispărut plăcerea”, la 23 de ani spune o fată care ar putea îngenunchea orice bărbat pe care şi-l doreşte…

GIULIA: Nu înțelegi … N-ai cum… Câtă vreme nu trăieşti şi tu lucrul acela, fără de care viața e searbădă şi tristă…

DANA: …Nu sunt sigură că înțeleg…

GIULIA: Nu vorbele trebuie să-ți vorbească… Inima şi simțurile… Ascultă-le cu atenție şi

răspunde-mi… Dragostea mea a ajuns la tine?…

DANA: … Da.

GIULIA: Te-a dus la orgasm?

DANA: … Nu.

GIULIA: Nu te gândi; spune doar ce simți… Ai fost atât de aproape că ți l-ai dorit?…

DANA: … Da.

GIULIA: Eu am avut… Se întâmpla să am şi câteva orgasme şi când făceam sex cu Dan. Atunci când mă pătrundea. Niciodată când m-a ținut în brațe. Niciodată când, în absența lui, l-am avut în fața ochilor… Niciodată!…

(Respirația Giuliei poate să pară, aproape imperceptibil, mai accelerată. Şi-a dezlipit obrazul de obrazul Danei; l-a ridicat uşor, acum frunțile sunt lipite, orbitele ochilor băgate unele într-altele: un singur corp.)

GIULIA: … Imaginează-ți… Prăpastia între!… Dragostea cu bărbatul care încearcă să-ți ”ghicească” şi să-ți îndeplinească dorințele… Dragostea în brațele celei care îți ”cunoaşte” toate gândurile şi toate dorințele… Pentru că gândeşte şi simte la fel ca şi tine… Pentru că este ca tine…

DANA: … Mai dă-i o şansă lui Dan… Te rog.

GIULIA: … Dana… Dă-ți ție o şansă.

9.

CRISTIAN: … Eşti sigur că nu mai e nimic de făcut?
DAN: Tu nu?
CRISTIAN: Nimeni în afara ta şi a Giulei nu poate să se pronunțe.
DAN: Psihoterapeutul spune c-a făcut tot ce se obişnuieşte în situații ca asta şi rezultatul e nul.
CRISTIAN: Ai mai discutat cu Giulia? …
DAN: Un singur subiect: divorțul.
CRISTIAN: … Ce ai de gând?
DAN: Îmi dai un sfat?
CRISTIAN: Nu.
DAN: Eşti onest: ar fi culmea ca tocmai tu să dai sfaturi în materie de salvat căsnicii… O întrebare de 100 de puncte: aveam vreo şansă sau era de la început o partidă pierdută?
CRISTIAN: O idee mai clar?...
DAN: După viața din casă, martor la sfâşierea voastră permanentă, voi putea vreodată să trăiesc în pace cu o femeie pe care o iubesc?!
CRISTIAN: Mă întrebi dacă eşti ”contaminat”? Nimeni nu-şi poate aroga vreun merit pentru

reuşitele tale şi pe nimeni nu vei putea face vinovat pentru eşecurile tale.

DAN: Nu caut vinovați, nu mă ajută! Vreau doar să ştiu dacă cineva poate fi imun la un proces continuu de destrucție.

CRISTIAN: S-a crezut cândva că modelarea noastră se face dinspre exterior spre interior. Întâmplările prin care trecem, anturajul în care trăim – toate la un loc interacționează şi rezultatul ar fi ”caracterul”, care ne defineşte câte zile avem.

DAN: Înțeleg că vezi altfel lucrurile…

CRISTIAN: Cred că ne năştem cu un dat genetic, unic şi irepetabil, care se confruntă permanent cu lumea din afara noastră, dar care este mai puternic decât ea…

DAN: Tată…

CRISTIAN: Nu te omori după teorii, dar e important să înțelegi ce-ți spun ca să nu asculți. Cei care am trăit comunismul suntem cea mai bună dovadă a felului în care zestrea genetică şi-a pus o amprentă decisivă asupra modului în care unii sau alții s-au comportat în acei ani. Şi cei care au îngenuncheat şi oamenii care şi-au păstrat onoarea au fost supuşi la aceleaşi presiuni teribile. Dacă nu ne-am transformat toți într-o masă de roboți e pentru

că într-unii a sălăşluit o forță ce nu a putut fi în nici un fel înfrântă.

DAN: M-ai întrebat dacă cred că nu mai e nimic de făcut. Speram să-mi spui punctul tău de vedere, nu să-mi ții prelegeri filozofice!… Cred că nu mai e nimic de făcut.

CRISTIAN: Încearcă să vă faceți cât mai puțin rău şi, mai ales, copilului

DAN: … O iubesc. Unde am greşit?

CRISTIAN: Nicăieri. Giulia nu vorbeşte de egoism, nu-ți reproşează felul în care te porți şi nici lipsă de înțelegere. Ea spune că eşti un om minunat şi te iubeşte, dar nu vă potriviți şi vrea să divorțeze.

DAN: ”Eşti cel mai bun şi atunci trebuie să ne despărțim”. Dar, pentru Dumnezeu, ce n-am văzut şi îi sărea şi unui orb în ochi?!! Ce-am crezut că e alb şi era negru ca noaptea?!! Ce-a ştiut Dana din prima clipă, când m-a rugat să nu mă însor cu fata asta?!! Ce?!! Ce?!! Stoarceți mintea vestită şi spune-mi de ce s-a ales praful?!!

CRISTIAN: Eşti sigur că faci o distincție clară între iubire şi orgoliu…

DAN: Da!

CRISTIAN: …şi că zbuciumul tău nu este mândrie umilită, ci chiar dragoste?

DAN: ”DA”!

CRISTIAN: Sunt sigur că nu ai greşit când te-ai însurat cu Giulia.

DAN: Rezultatul e-o catastrofă!

CRISTIAN: Asta e cu totul altceva.

DAN: Explică-mi, înainte să-mi plesnească capul!

CRISTIAN: Ai să sari iar că fac filozofie…

DAN: Fă ce vrei, spune ce vrei, dar fă-mă să înțeleg!

CRISTIAN: … Sunt momente în care mărturisim porțiuni vaste din intimitatea sufletelor noastre, care ne definesc. De regulă, ne destăinuim în fața femeii de care ne îndrăgostim pentru că avem nevoie de ea ca să ajungem la plenitudinea la care aspirăm. Mai simplu, ”jumătatea” care vrem să ne completeze reprezintă proiecția propriei noastre inimi şi o iubim pentru că în ea ne iubim pe noi.

DAN: Dacă lucrurile ar fi aşa cum spui, dacă ne-am însura şi mărita cu cei în piepturile cărora bat ”copiile” inimilor noastre, lumea ar fi raiul pe pământ, cuplurile ar trăi într-o îmbrățişare până la adânci bătrâneți, ”adulter” nu ar exista în dicționar, iar divorțul…

CRISTIAN: Trebuie să fii extrem de naiv să crezi că ți-ar face plăcere la infinit să stai toată ziua în fața oglinzii sau să trăieşti full time cu propria-ți umbră. Dacă cel de lângă noi ne reproduce, fără un accent în plus sau în minus, nu e deloc sigur că, mai devreme sau mai târziu, nu ajungem să ni se facă lehamite şi să fugim unde vedem cu ochii.

DAN: … Ce să înțeleg? Giulia şi Dan sunt unul şi acelaşi lucru şi Giulia fuge de mine pentru că s-a săturat de ea, şi eu continui s-o iubesc pentru că mor de dragul meu?! … Ok, sunt întors pe dos, nu ştiu ce să fac, să accept despărțirea ar fi o probă de laşitate, să o țin cu forța lângă mine, cum dracu'? nici asta nu e o soluție… Există salvare?!…

CRISTIAN: Niciodată când e vorba de doi oameni care s-au iubit.

DAN: Între ei nu există iertare?

CRISTIAN: … Nu există iertare.

DAN: Din cărți sau din viață?

CRISTIAN: … Am avut un prieten, Dragoş. Pictor, talentat şi harnic. Era prezent mai în toate expozițiile, numele lui ajunsese să aibă cotă, să vândă şi în țară şi pentru corpul diplomatic, turiştii străini…

DAN: Nu mi-l amintesc.

CRISTIAN: Nu l-ai cunoscut.
DAN: Când se întâmpla asta?
CRISTIAN: ’81 - ’82. Într-o zi a primit vestea cea mare: un galerist era gata să-i organizeze o personală la Geneva. Au făcut catalogul, afişele, au angajat toate cheltuielile, la sfârşit s-a dus să-şi ceară paşaportul. Securistul i-a spus ”NU”. Dragoş a crezut că e o glumă, până atunci omul îi dădea paşaportul fără probleme, avea acasă o colecție întreagă de tablouri ale lui Dragoş – de data asta ”NU”. Cineva l-a turnat că, pe lângă tablourile vândute prin magazinele de stat, vindea şi direct străinilor şi păstra banii în buzunarul propriu. Dragoş s-a dat peste cap să plece, rata o ocazie extraordinară, nu a putut să scape, atunci a spus: ”Dac-aş avea un pistol, l-aş împuşca pe Ceauşescu”. Nu ştiu de câte ori a apucat s-o spună, până a fost turnat din nou. La Securitate l-au anchetat o săptămână. Avea regim special, era o ”personalitate”: în fiecare zi, de dimineața de la 7.30 până seara, la 8.30. Când se ducea seara acasă, mergea însoțit de o haită de securişti în civil, la vedere, nu cumva să se oprească sau să vorbească cu cineva… Nu ştiu de ce-ți spun toate astea!…

DAN: Crezi că nu înțeleg?
CRISTIAN: … Nimeni care nu a trăit timpurile alea nu poate să înțeleagă. Puteți să ajungeți să ştiți… Nu e de înțeles!
DAN: Dragoş?
CRISTIAN: … A renunțat să se vadă cu mulți din cei pe care îi frecventa, n-a mai pictat, trăia un fel de improvizație… Pe urmă a cunoscut-o pe Livia, o fată sensibilă, nu putea să vadă o scenă mai tare într-un film sau la televizor fără să sufere şi să izbucnească imediat în lacrimi.
DAN: Glumeşti!
CRISTIAN: Nu. Dragoş s-a simțit dator să-i spună prin ce a trecut, nu vroia s-o expună la eventuale necazuri, Livia a fost mişcată, a plâns ore în şir, cu Dragoş în brațe, şi a spus că ce i-au făcut a fost o monstruozitate… Peste trei luni s-au căsătorit. Părinții Liviei erau nişte oameni de treabă, iar fratele ei era un student foarte promițător la chimie. Schizofrenic.
DAN: După ce ți-a prezentat-o pe Livia, Dragoş te-a întrebat ce părere ai despre ea. Ce i-ai spus?
CRISTIAN: … Nimic. Ce să-i fi spus?
DAN: Ce-ai văzut!

CRISTIAN: Nimic
DAN: Asta trebuia să-i spun: ”Dragoş, nu văd nimic. Gol!”
CRISTIAN: ”Trebuia”? Era, în sfârşit, mulțumit; îi dădea liniştea de care nu mai avusese parte de atâta vreme – trebuia să-l scutur bine şi să-i spun: ”Fugi, prietene, că nu e ce-ți închipui”?!
DAN: Mie de ce nu mi-ai spus?
CRISTIAN: Giulia nu e nebună!
DAN: … Şi Dragoş?!
CRISTIAN: Au trăit împreună câțiva ani… Tot mai greu, tot amăgindu-se că lucrurile se pot îndrepta. Spre deosebire de fratele ei, pe care îl vedea periodic un doctor, Livia nu vroia să audă de aşa ceva… Nu-şi mai vorbeau, fiecare cuvânt a lui Dragoş avea efectul unei scântei într-un depozit de benzină… Într-o zi a plecat de acasă… Ajunsese şi el la concluzia că undeva trebuie să existe un final.
DAN: Unde-a plecat?
CRISTIAN *(ridică neputincios din umeri)*
DAN: Unde e acum?!
CRISTIAN: … Nu mai ştie nimeni de el.
DAN: …Oricât de mult se iubesc doi oameni, momentele de tensiune nu pot fi evitate. Când cei doi sunt făcuți să trăiască împreună,

găsesc soluții şi timpul şterge orice urmă… Când nu se potrivesc de fel, lucrurile degenerează şi finalul nu poate fi decât unul singur. Întrebare: cum recunoşti cât mai din vreme semnele care îți spun că nu eşti lângă omul potrivit, că nu acolo e ”jumătatea” ta?… Cum distingi un fleac, indiferent de cât de incandescent pare într-un moment dat, de un defect, care niciodată nu va putea fi îndreptat?

CRISTIAN: … Nu ştiu… N-am fost în stare s-o fac.

DAN: Atunci la ce bun să fii atât de deştept?…

CRISTIAN: … Cred că i-ai oferit Giuliei multe din ce-şi poate dori o femeie de la bărbatul iubit… Nu le-a primit. Şi, totuşi, există cu siguranță ceva care are cu adevărat preț şi pentru ea. Ştii care e?

DAN: … Nu.

CRISTIAN: Află-l. Abia după aia, ai să ştii dacă mai e sau nu ceva de făcut.

DAN: … Alex… Nu i-l las.

CRISTIAN: Nu are nici un an!

DAN: Nu l-a vrut în ruptul capului şi nu e în stare să iubească pe nimeni!

CRISTIAN: O iei razna.

DAN: N-am să-mi abandonez copilul în mâinile unei iresponsabile!
CRISTIAN: Dan… o femeie care ne părăseşte nu este neapărat iresponsabilă.

10.

CRISTIAN *(jovial şi bine dispus, ”interpretează” personajele)*: …Cadillac ultimul răcnet, Bush îi întinde lui Peresh cheile maşinii. ” – Mr. president, un dar în amintirea unei zile istorice”, Peresh: ”– Mr. president, legile noastre nu-mi permit să primesc cadouri atât de scumpe”, Bush: ” – Înțeleg, legile trebuie respectate. Maşina e de vânzare: 5 $”, Peresh: ” – Poftim 10$, cumpăr două maşini”.

(Giulia şi Cristian încep să râdă)

CRISTIAN *(în vervă mare)*: Vezi ce înseamnă să respecți cu sfințenie legile? *(Accent evreiesc)* Aşa un preşedinte drăguț! Dan mi l-a spus …

(Invocarea numelui lui Dan nu produce nici un efect.)

CRISTIAN: E rândul tău.
GIULIA: … Ăăăăăăă… Nu ştiu!
CRISTIAN: Giulia!
GIULIA: M-am blocat…
CRISTIAN: Spune-mi de ce ai venit şi cine ştie…

GIULIA: Eram curioasă să văd şi eu locul în care te ascunzi atâtea ore pe zi…

CRISTIAN: Ai venit tu la facultate doar aşa… de ochii mei frumoşi?!

GIULIA: Mai schimbăm şi noi o vorbă… Nu găseşti filozofi pe toate drumurile…

CRISTIAN: …Faci mişto de mine?

GIULIA: Un banc!

CRISTIAN: Dă-i drumul!

GIULIA: Dar e un pic mai… naşpa. Un pic.

CRISTIAN: Bagă mare!

GIULIA *(”fetiță cuminte”)*: … Păi, merge Scufița Roşie noaptea prin pădure şi se trezeşte deodată față-n față cu Lupul. Lupul, fioros!: ” – Ce faci, fă, la ora asta singură în pădure?! Nu ți-e frică?!”, Scufița Roşie: ” – Nu mi-e frică, nene Lupule”. ”Cum să nu-ți fie frică, fă?!”, ”Uite aşa, nu mi-e frică! Că eu bani n-am, mobil n-am şi… mie-mi place să mă fut!”

CRISTIAN *(hohot de râs)*: Giulia, nu ştiu ce impresie i-a făcut Scufița Roşie Lupului, dar eu sunt sigur că ai putea să dai la actorie cu succes…

GIULIA: Prea mulți Lupi şi-n lumea teatrului…

CRISTIAN: Apropo, de întâlniri mai… ”inedite”, te superi dacă te întreb dacă ai avut vreodată o experiență erotică cu o fată?

GIULIA: Da.

CRISTIAN: Te superi?

GIULIA: ”Da”, am avut.

CRISTIAN: …Şi a fost ok…Te-ai simțit…

GIULIA: M-am simțit bine… De cât timp ai întrebarea asta pentru mine şi cât ai mai fi aşteptat, dacă nu veneam eu la tine?

CRISTIAN: Nu de mult şi nu ardeam să ți-o pun…

GIULIA: Din moment ce te-ai gândit …

CRISTIAN: M-am gândit la voi şi am încercat să găsesc o explicație plauzibilă. Prin eliminare …

GIULIA: Inteligența ta ne scoate din impas. Următoarea întrebare?

CRISTIAN: Nu am …

GIULIA: Vrei să-ți suflu, să mi-o pun singură?

(Cristian aprobă uşor derutat din cap; e limpede că întrebarea pe care i-a pus-o Giuliei nu anticipa neapărat răspunsul pe care l-a primit; îi vor trebui câteva minute până va sta din nou bine pe picioare. Giulia nu şarjează şi nu are urmă de vulgaritate în ce spune sau face.)

GIULIA: ”Dacă aşa stau lucrurile, atunci de ce te-ai măritat cu Dan?”… Hm, îți convine?

CRISTIAN: … Rezonabilă.

GIULIA: Am vrut să fiu rezonabilă.

CRISTIAN: Față de cine?

GIULIA: De toată lumea. Şi în primul rând, față de mine.

CRISTIAN: … Dacă mă laşi câteva clipe să-mi pun în ordine gândurile, cred că o să putem apoi să stăm de vorbă… Sunt numai ochi şi urechi!

GIULIA: Aştepți să-ți spun de ce m-am încurcat şi apoi m-am măritat cu Dan! Pentru că era cel mai bun, dintre toți cei care roiau în jurul meu…

CRISTIAN: Nu e puțin lucru.

GIULIA: ... Când am văzut cu cine am de-a face, mi-am spus: ”Hai, fată, corect e să vezi ce îți doreşti şi ce ți se potriveşte mai bine.”

CRISTIAN: Vrei să fii puțin mai explicită…

GIULIA: Când l-am întâlnit pe fiul tău, trăisem deja o experiență care mă făcuse să cred că ştiu ce înseamnă să iubeşti şi să fii iubită…

CRISTIAN: De o femeie.

GIULIA: Iubită!

CRISTIAN: Cineva care era…

GIULIA: Femeie! Am iubit şi am fost iubită de o femeie… Am fost fericită… Şi am avut convingerea că peste asta nu poate exista nimic… Putea însă să fie adevărat sau putea să fie o mare eroare, provocată de o neştiinţă care începuse să mă obsedeze.

CRISTIAN: Ai vrut să ştii, ca să compari.

GIULIA: Am vrut să ştiu! Ce trăisem eu era Iubire sau, abia după ce mă voi dărui unui bărbat, aveam să aflu gustul adevărat a ceea ce greşit am numit până atunci Iubire?

CRISTIAN: … Ce ai aflat?

GIULIA: … Vezi, tu eşti profesor… Ai învăţat o mulţime de lucruri şi acum le explici şi altora… La mine este vorba de o experienţă personală… Nu ţin teorii, nu explic, caut doar să înţeleg ce mi se întâmplă… Dan mi-e drag, vrea să-mi dea cât mai mult… Nici eu nu vreau să-i rămân datoare… E ca o relaţie între doi parteneri cinstiţi, în care nici unul nu vrea să câştige de pe urma celuilalt… Doi, întotdeauna doi!

CRISTIAN: E un străin.

GIULIA: … Aşa e.

CRISTIAN: Pe când cu ea?

GIULIA: Cu ea, doar cu ea. Înțelegi? *(Cristian îi răspunde aprobând din cap)* …Te superi pentru ce ți-am spus?

CRISTIAN: … Îți mulțumesc.

GIULIA: Nu trebuie să-mi mulțumeşti… Spune-mi doar ce e bine să fac … Pentru copil, pentru Dan …

CRISTIAN: Te rog, nu-mi cere sfaturi, nu sunt în stare să dau…

GIULIA: Ajută-mă să văd…

CRISTIAN: … Nu am dreptul …

GIULIA: Totul se concentrează în răspunsul la o singură întrebare … ”Adevăr” sau ”Minciună”? – ”Libertate” sau ”Sacrificiu”?

CRISTIAN: Alb sau negru? Reduci curcubeul la o perspectivă binară.

GIULIA: Nu există negru în curcubeu.

CRISTIAN: S-a revărsat tot în viață…

GIULIA: Pe ce drum s-o iau?

CRISTIAN: … Cineva a dezvoltat o teorie întreagă pornind de la un calambur: ”Minte-mă, dar minte-mă frumos”. O ”minciună frumoasă”, acceptabilă pentru toată lumea, nu poate fi distinsă de adevăr şi tipul nu avea nimic împotrivă să fie mințit, câtă vreme lucrurile par perfect verosimile …

GIULIA: … Mai departe.

CRISTIAN: Nu ştiu ce aştepţi să-ţi spun… Uneori, ceea ce pe moment pare un compromis se dovedeşte tocmai soluţia viabilă şi tensiuni ireconciliabile dispar ca şi cum n-au existat… Totul e să… *(Gest evaziv, pare să nu găsească cuvintele cele mai potrivite.)*

GIULIA: … Să ce?…*(Fără agresivitate)* Cum continuă vraja ta? Eşti un tată admirabil şi nu te dai în lături de la nimic să-l ajuţi pe Dan. L-ai susţinut în ideea falimentară a mariajului nostru şi acum eşti gata să te agăţi şi de-un pai, pe care să construieşti o pledoarie în favoarea lui… Eşti sigur că-l ajuţi? Că asta îţi doreşti pentru el: viaţa alături de o femeie care să n-aibă decât grija să-l mintă frumos?

CRISTIAN: Nu asta am vrut să spun.

GIULIA: Atunci, poate: ”Giulia, puneţi-i punct şi mergeţi fiecare pe drumurile voastre”? Asta să înţeleg din ”pildele” tale?

CRISTIAN: … Ce vrei de la mine?

GIULIA: Să nu minţi!… Fii frumos şi drept şi spune adevărul.

CRISTIAN: … E fiul meu.

GIULIA: Şi îl iubeşti mult.

CRISTIAN: Îl iubesc cel mai mult.

GIULIA: Apără-l.

CRISTIAN: Încerc să fac.

GIULIA: Numai adevărul te apără.
CRISTIAN: Sau te distruge.
GIULIA: Cum vrea Dumnezeu!…
CRISTIAN: E prima dată când te aud invocându-L… Te-ai gândit la toate?

(Giulia răspunde printr-un gest evaziv, aşteaptă, ştie ce urmează, a ştiut-o de când a intrat în biroul lui Cristian, pentru asta a şi venit, ăsta e motivul pentru care, dincolo de dezinvoltura şi ”voioşia” ei, percepem o inedită crispare.)

CRISTIAN *(relaxat, dezinvolt, fără să o scape din ochi)*: … Şi Alex?
GIULIA: E copilul meu!
CRISTIAN: Bine-nțeles. E copilul vostru. … Te-ai gândit la ceva?
GIULIA *(Nu e în stare să articuleze un cuvânt)*
CRISTIAN *(a aşteptat cu răbdare)*: … Nu-i nici o grabă… Nu azi trebuie să te pronunți…
GIULIA *(în pofida efortului, vorbeşte cu dificultate)*: … Azi… mâine… Tot aia e…
CRISTIAN: Te întorci la mama ta?... O să te ajute ea?
GIULIA *(a rămas agățată de prima întrebare)*: …Nu ştiu dacă am să pot… Nu mă văd în stare… Eu…
CRISTIAN: Alex poate să crească la noi şi tu…

GIULIA: Da… Încă nu m-am decis încotro s-o apuc… Vezi, eu nu eram pregătită… *(aproape rugătoare: un punct de sprijin, o sugestie)* Tu?...

CRISTIAN: …Are să fie bine… O să-ți termini poate şi şcoala…

GIULIA *(”pe dracu’”)*: O, sigur… Cu siguranță… … *(a fugit mult în urmă, cară după ea o poveste...)* … ”Plec într-o călătorie. Vrei să mă conduci?”: mesajul de la tata m-a ajuns pe când eram undeva prin Peru şi nu ne văzusem de vreo trei ani… Am lăsat totul baltă şi am alergat să mă întâlnesc cu el…. Se topise, aproape nu l-am recunoscut, lua medicamente cu pumnul, doctorii şi el erau mulțumiți: ”evoluție post-operatorie bună”. Nu înțelegeam, nu credeam, mi-a dat toate asigurările de pe lume, atunci am plecat… Să văd Italia la brațul lui a fost unul din visele mele cele mai frumoase şi una din promisiunile lui … *(Începe să accelereze aproape imperceptibil, vrea să ducă povestea până la capăt şi să scape cât mai repede de ea.)* Am fost în toate muzeele şi în toate bisericile unde era o pânză sau o piatră pe care el credea că trebuie să mi-o arate şi mi-a descifrat toate tainele frumosului. Înnoptam în hoteluri

mici, în care te simți ca acasă. Căram după noi grămezi de ghiduri şi de albume, seara, înainte de culcare, tata îmi citea despre ce am văzut în urmă cu câteva ore şi ce-o să vedem peste alte câteva, şi îmi țineam cât puteam ochii deschişi şi întotdeauna adormeam prima şi muream de ciudă pentru tot ce spunea mai departe, până când să observe că dorm… Mi-a povestit de mama… Mi-a spus cât de mult a iubit-o… De viața pe care a încercat s-o ia de la capăt după ce a pierdut-o şi de sentimentul tot mai apăsător că în nimic nu-şi mai găsea rostul. El credea că fiecare dintre avem perechea… Putem avea norocul să dăm peste ea sau s-o căutăm în zadar toată viața. Dacă am întâlnit-o o dată şi am pierdut-o, indiferent de motive, nu există cale s-o mai regăsim… Perechea!… Pe urmă, am început să-i citesc eu, era obosit de drum, îi plăcea să mă asculte, i-a venit ideea unui album, comentariile lui şi fotografiile mele, într-o seară am sporovăit o vreme, şi am început să citesc, şi mă asculta ca de obicei, întins pe pat cu ochii închişi, uneori, când vroia să mă opresc, spunea: ”destul”, alteori adormea, i-am şoptit ”noapte bună”, şi am stins lumina şi m-am culcat… M-am trezit în

miez de noapte, paralizată de spaimă. Am ascultat încordată la maximum încercând să prind şi cel mai slab sunet. Am aprins lumina şi m-am apropiat îngrozită de patul lui… Pe noptieră era un bilet de dragoste pentru mine. Şi flaconul în care păstrase pilula …

(Tot monologul Giuliei nu are nici un accent melodramatic. Este doar o încercare de reconstituire cât mai fidelă a unui moment important din viața ei, pe care doreşte să i-l împărtăşească lui Cristian.
Ca atare, Giulia pare cât se poate de stăpână, de sigură pe ea; tonul e clar, ferm, fără nici un tremolo.
Cristian recepționează evocarea cu o firească emoție, dar şi cu o privire oarecum surprinsă de tăria afişată de Giulia.)

CRISTIAN *(după o lungă tăcere)*: …Când?
GIULIA: … Ieri.
CRISTIAN: Ieri, bine-nțeles… L-ai iertat?

(Şi acum țâşneşte urletul, din adâncul chinurilor acumulate de ani în sufletul Giuliei – un urlet cum, cu siguranță, nici unuia dintre noi nu ne-a fost dat să auzim vreodată.)

11.

IMAGINI FILMATE

(Flashuri pe monitorul unei camere: reporter tv încercând să smulgă o declarație personajelor" unui viitor reportaj.

1. Bloc, uşă apartament întredeschisă. Reporter tv – DAN, în cadrul uşii.

DAN *(evident marcat de cele întâmplate)*: …Nu, nu am nici o explicație

REPORTER: Era totuşi tatăl dumneavoastră, l-ați cunoscut foarte…

DAN: Un accident! Ce explicații căutați pentru un accident?

REPORTER: Care accident, când ştiți foarte bine că…

DAN: Bună ziua. *(Intră în casă. Închide uşa)*

2. Stradă în fața unei vile. DANA încremenită, privire oarbă în camera tv. Cu siguranță i s-a pus o întrebare pe care nu ştim dacă a auzit-o, dar e limpede că nu va răspunde.

REPORTER: Doamnă?… Aveți o explicație pentru… Ce-a vrut să spună dom' profesor

cu ”Iartă-mă”, sms-ul pe care vi l-a trimis cam c-o oră înaintea accidentului?... Doamnă!...

3. Interior locuință; zi. Cameră în dezordine. Giulia descompusă de plâns

GIULIA: Nu!! Nu!! Nu!! Nu mai repetați idioțenia asta!! Nu putea să se sinucidă!!

REPORTER: Cum vă explicați…

GIULIA: Hiene, nu oameni – asta sunteți!! Hiene!

(Se repede spre cameraman şi îi smulge camera.
Întuneric.)

C O R T I N A

apariție: aprilie 2011

Editura UNITEXT
Str. George Enescu nr. 2-4
010305 Bucureşti
Tel.: 021 315 36 36, 021 313 42 78, 021 311 32 14
Fax: 021 312 09 13
E-mail: unitext@uniter.ro

Tipărit la S.C. OPEN PRINT S.R.L.
Str. C. Caracaş nr. 33
Sector 1, Bucureşti
Tel./Fax: 021 222 82 77. Tel.: 021 222 92 24
E-mail: open.print@clicknet.ro